

An Stoc

7 An Ceapnós

Tomáir ó máille, coláirte na h-íolrzoile, Sallim, dá cup i n-easair

SRAIT NUA. leab 3. uim 5.

meiteam, 1926.

dá piginn a luac.

TÁ AN STOC-ÉISTE DÁ BAILIÚ

An Saoşal

CORA NA SALLIME.

Ir breas an saosail a bí agaimn cori abann na Sallime lá nó dó le soirio agus bratán le páisil ar psilling an punt. An ror oibre a bí i Sapan, mill ré an marşat çall agus bí beasán dá n-iars féin le páisil as muintir an baile móir i nveipeat vála.

Ir doibinn liom i scóinnaróe moill a véanar as uil tarí oiriceat na mbratán dom—rin é an tríoatú oiriceat ruar ó bun na habann. Tá an aba so leatan fút annsin agus an rruat de şnát ar cora i n-áiríe cun na fairise. Ácar şearri ón oiriceat tá cora ar fiar tpearna na habann, agus an t-uirge şeal 'r é a' teact ma ear çar an şcora, agus şlór ceolmar nó şarş uat de réir na haimprie, çuirfeat ré aicear ar uo çpóide. Ir şeall le píoaipe a beaó a' şinnce le n-a şort féin an t-uirge léimneac rin corann na mbratán. Níl ruo ir veipe ná uirge şeatac agus é faoi şpéim. File a bí as iarrat şúile a şpáda a molaó uobairt ré: "Şi an tramat uo véarşann dá meín veap 'r şo leagan a şúle. Fíor uirge an çrléide 'r é as éaló ar mairuin pan şpúet."

na bratán.

Tá şunneall na habann abşat şíor ó şarri na mbruat, agus airtíe móir mri ne bruatá çar an uirge nuair a şíor ré éatşom. Vallai cloç 'reao éatşan an dá bruat, agus an ceann çiar çpóeta şo móir çar an şceann çoir. Tá şuala ar an şceann çiar agus corán ar an şualann rin uo na hiarşarri. An taob çuar ven çorán tá an bruat faoi bláçanna agus faoi şlanndaí oşéimpeaca. Tá çuro ve na şlanndaí şpéamşíte ar uaçtar an balla agus iao a' fár ma şlaoda anuar. Léite na şeloc, şoirme agus veirge na mblac, agus şile an uirge, méatuirgeann şiao rin uile mo şpéir pan şşiota rin abann roir an oiriceat agus an cora. Ac tá ionşantar ir mó ná iao-pan ann. Şiao na bratán acá mé a şáo. Tá an aba beo leo. Díonn şlóirgeat dá véanarş annsin aca faoi bun na corann çri şáite ven şliam naç móir. Díonn şiao ann ma milté, roir beas 'r móir, ma luirge i n-foçtar uirge agus a nşoba i n-aşaró şruçá. Ir şnátac leo ar şat şanaç an-troçar çé'r moite ve çorri-lá a şíor teapbac oşta nuair şíor şiao as éirge şo tuş. Ní şíonn tóşail oşta lá ven çineál rin. O'şeirçea íorbail ar luarşat corri-uair, agus amannca abşat óna çéile o'şeirçea breac móir çri çpóirçte ar a şat a' teact ve léim ar an şruç, o breac ma lúb a' uil in aşaró eapa oó. Ní

minic, ám, a çairbéanar bratán é féin or çíonn uirge agus ba uóirş leat ó'n şcoramlaç a şíor oşta pan abainn fút naç mbíonn o'airíe oşta ac şanamaint şo çíuin roçarri in foçtar uirge şan cori arca.

IASŞAIRE ÉIN.

Na hiarşarri a şíor as iarsac i n-abainn na Sallime focat çíor leir an Sapanac ar leir an aba. Lá uom ar an oiriceat çonnaicear iarsaire éin nár íoc çíor ná ceatúnar agus a marşuirş breac éo maít le uime. Táimş ré i nşan şíor uo na báilli a şíor a' fairíe şoşlaróçte şearri agus éan. O'şaluirş ré anşor an şruç faoi uirge an çuro ir mé ven beatac, agus táimş şo huacçtar i lár abann. Ní şacar ve ar uçúr ac an ceann, agus bí an munnéal agus an ceann éo meap fairíeac şo mba şollurac şo şarş an t-éan a' şearşbreacnú na háite ar faicçíor şo mbeao çontabairt uó ann. Şeaga a bí ann, an t-éan fairíşie úo ar a uçugann muntir an çlavaiş "çaillearó uob." Tá ré ar çumar an tpeaga a çorp a şrlú pan uirge şo munnéal pan şçaoi naç mbíonn an çorp féin le feiceál ac ar éirşin. Níor şan an şeaga reo ar uaçtar uirge ac tamall şearri şur çom ré arir agus çonnaicear é a' uob-şnám anonn 'r anall, ruar 'r anuar faoi çlár na habann. Táimş ré anşor şan moill agus bí iars ma şob aise, iars beas, méro şşatán ann. Breac maia (breatán óş) ab eao é. Ní şearri an şeaga dá şpéim ve, ac şlug ma iomlán é, agus şíor faoi uirge leir arir a' tóşuiríeacç breç eile. An şat a şíor şá fairíe ón oiriceat marşuirş ré dá breac maia agus earcunn.

na báilli.

Da şearri şo şpaca na báilli an şoşlaróe agus çoruirş oşta a' çaitçam cloç leir, marri ní luşa oşta şoşlaróe oiróçte agus çóirre aise ná şeaga pan abainn. Ní şo maít a o'ampirgeatşar é agus ní şarş beann as an éan oşta. Ní çigeatş ré şo huacçtar uirge ac i lár şruçá agus an uair a çigeatş çíot mionçloc çimçeall arri ní çpomató ré ceann uata ac o'şan as iarsac agus as ite şo şarş ré şatác. O'şaluirş ré ón áit arir, agus dá milté buiríeacçar. Ní leirçear uo na báilli şunna a çaitçam le şoşlaróe éin pan abainn marri marşóçatş an şpán na bratán, agus ba meapa an leirçear ná an şalar.

Éan fairíşie nó çlavaiş 'reao an şeaga. Maşearri ré ar iars. Çóşuirşann ré na héirş pan brairíşie agus i mbun aibneaca. Tomairíe çar çíonn é agus é véançta i şcomairí tomatoiríeacçta, çorp şeang ceann aise agus é an-láirir pan uirge, veir ar an şnám agus an uob-şnám aise agus a şob şo çuaró acşunneac. Tá méao laçan móiríe pan şeaga ac ní hé çuma na laçan

áca airt, agus tá coc çlúim ma şearri ar a şairí. TAOS.

AR ŞCISTE FÉIN.

J. D. Whelan, Baile áca Çliac	£1	0	0
Çaictín Ní Şionnaşán, Uún Móir	0	10	0
M. Ní Oiríeacçtairş, Uún Móir	0	10	0
Maşearri Ní Ópa, Vallai,			
Co. Muşeo	0	10	0
Şp. M. Míçeál, St. Mary'r			
High School, Míroleton	0	10	0
Everart W. Oigby, Lonoon	2	0	0
An t-ác M. Ó Fallamán, O.O.,			
Coláirte Muşie, Sallim	1	0	0
Eamonn Mac Şearrairş, M.O.,			
Şugeac	1	0	0
Laogreac Ó Veaga, áçorşac	5	0	0
An çáçarri Ó Uuiríne, Rátún	0	10	0

ŞEAN-RANNA.

Şíó şur miltir uo bruatşia
Ir iaoçta oşuiróçte uo lár
Muşa bráirş na şlaicir ac şial
Oar mo bruatşia níl baint aşao uó
Na h-apçatş aríam
Ní şearri şlacatş ná şçóir
'S má şíonn na şarşarri as Oia
'S şan çíall a bí şeatarri agus şól.

Ir şnátac leir na şaoine 'r an áit reo
A beir aş çaoimeatş a şçáiríve
'S an eaglar a' şíor-şáo
Naç brunt maít mri na şáiróçte
Ac çom şíuráirte ir tá an şşinne
Şan mbíobla aş an brápa
Dá mbu'r ven iarratşar an çaoimeatş
D' áro blaoró ón mbráçarri.

Míle şo beact 'r an şeact ve şlan-çéatş
An çri 'baint ve agus an ceatşarri h-aonta
Le linn çşíort a teact éatşarri—an
t-áçarri Naomçta
Şur leagaó an leac ar çorp an
tŞáirrealairş.

Bí na şuoai marri leannar aş na páiríoi
şat' ó:—

Cia bruarri çú an feoil reo?
Aş uorşar uo çige-şia
Çéarş a çar ann çú
Beatuirgeact şeola
Cia an feoil
Foil şeirşpíatş
Cia an şeirşpíatş
Şeirşpíatş şoirç
Cia an şort
Şort an tigearri
Cia 'n tigearri
Tigearri Şeán
Cia 'n Şeán
Şeán beas buirçearri, şan brós ná şlipéar
Aşur şás marri rin şo Çáirş é.

S. O. O.

DÚTAIS SEOIĞEAC

Du tream an-treán a bí rna fíaithearta ra trean-aimpí. Sé an leat-aimm a tugsaí ortu ceilearnaig. Dúró iao a bí na n-oişí uúitce ag a raib ve taltái ó Daile áta an Ríog go Daile na hInne.

Bí fear tréan acu reo 'na éomnuide i n-Uachtar áro. Bí tréir inígean aise agus éirí pé an tréir inígean go Daile áta Cliaí ar rsoil. Fá 'n Noúlaig bíodap a' tige. ábaile a' caiteam raon na Noúlaig ag baile. An capí a raibodap a' tigeaí. Táinigear poime ran oúce agus tugad uime acu ar riubal, agus ní raib fíor cé rinne an gníom. Ní raib an tiomanuide i n-oon don éintar a tábairt 'na taob ac go otug naombar fear ar a scapí uairí b'éigin dá hacair a fíul a éirí oi mar nár raib don tréir aise léici níor mó.

Bí pé na tigeapna talmana. O'eiş ag éuro tunúntaí éom móir i n'ágar agur sup úúitceapna pinginn éior a tábairt uó. Éirí pé a ríodap uó iarrap ortu fá uó agus éirí huair, ac ip amlaí a hionnraigeat an ríodap uó sup tugad leat-marbú aip. Bí don páip amáin ve Conamara ar a mblaoirdeap Dútaig an tSeoiş (Dútaig Seoiş) mar aimm anoir agus ní raib pé a' fágaíl pinginn beas ná móir ó na tunúntaí ann ná le ácar fáda. Dá leanaí raí san a' éior a foc móran ácar eile áitfead pé gac uúitce uó a díol ar fáo.

Ac cébi é, éimnig pé go mb'fear uó féin bualaí amac fá'n tír go bfeicead pé cé 'n bealaí a bí leir na daoine nó an le éom boct ip bíodap nár raibodap ag foc an éior. Cumnig pé aip nár móir uó é féin a éirí ó áine nó go mbéir go n'éanraí leir mar rinnead le n-a ríodap poime rin. Bí go maí. Sléar pé é féin i bfeirtear boct. Éirí pé beagán raigeannai i mála agus éirí pé ar a úrúim é agus baile leir i scorpálaí éannuibe raigeannai. Bí pé ag imtead ó teac go teac nó go otáinig pé go Dútaig Seoiş. Capad i teac an-veirteamail ran oúce é. Éirí beaí a' tige an-ghaíreamail leir. Ní mar caipíre le bacad mála ac mar caipíre le uime uapal. Ac ar n'oiş ip uime uapal a bí ann cé nár raib fíor ag an mbeaí é ar fon sup áitín pí aip go raib nóra agus béara uime uapal aise. Táinig tréatpa agus béara na mná go han-móir leir agus éorais pé a' éirí ceirteannai uirí fá na daoine a bí ran áit. Éorais píre ag imtead uó cé 'n bealaí a bí leobta, "ac níor foc raí don pinginn éior le bliadanta 7 níl fíor cé 'n ceal a uéanfeap uóib," aipí pí.

"Támuí a' ceapad," aipí pí, "sup gearr go scaíteap amac ar a otigte uilş iao," aipí a' beaí.

"Agur a bfuil raí i n'oon é ioc," aipí a' tigeapna.

"Tá," aipí a' beaí, "agus o'iofap cuí aca é marac le faicíor poim a' scuro eile."

"I uóigte go bfuil raí uilş ar don intinn amáin," aipí an tigeapna.

"Ip mar rin atá raí," aipí a' beaí.

"A bfuil tupa i n'oon é ioc," aipí a' tigeapna leir a mbeaí.

"I n'oonnac," aipí pí, "tá mé ag iarrap uéir a' leagan corp-punt éapm, faicíor go n'éiledeap oim é."

"Sin é an ceap," aipí reiréan, "bu éapí uó éile uime an éior ioc. Ní féirí le don uime talam san éior a beir aise."

O'eiş amíreap eicín i scorpíre na mná i taob an fíor a raib pí a caint leir. Cé'n fá a mbeaí pé a fíarfaise an méirí rin ceirteannai uí i taob éior a ioc. Éirí an tigeapna uó nó trí laetannai i teac na mná agus ní raib pé tuipead oi. An tríomad lá o'eiş pé amac agus éomíe pé teac móir bpeas taob éoir ué.

"Cé atá na éomnuide ra teac móir bpeas rin," aipí a' tigeapna.

"Ó, tá fear maí," aipí an beaí,

"fear tréan, veirteamail a bfuil neapí ve éile ní aise."

Ip uóigte naí mbeaí don gnota ag mo leiríre ra a fábail go uí é," aipí a' tigeapna.

"Ó, mure, aipíoiş," aipí an beaí, "má éiríeann tú éirí ní leiríe náiríe uó tú a éirí amac."

"Tá mé rá fáda agapra ar don éuma aipí pé. Tá pé i n'am agam a beir ag imtead."

O'fás pé plán aicí. Táinig pé ipreac ra teac móir reo tuipeim ip uairí poim am oinnéir agus a mála ar a úrúim ar nóir bacad ar bit. Nuair a táinig pé ipreac, bí oinnéir uó fágaíl fá píerí ann le hágar fíor oibre a bí ag obairí ann. Bí beaí ós ann agus éuairí pí uon treómpa nuair a táinig reiréan ipreac.

Nuair a bí an oinnéir píerí, leagad ruar ar boro é, agus blaíreac ipreac ar na fíor oibre. Bí fear a' tige a' tigeaí i n'éiníois leobta. Fear fíreamail, aigheapac buí ead é. Veannais pé go fágaíleac uó-ran a bí ipreac poime. Veannais pé an éaí éeapna uó. Éuairí pé raí uon treómpa agus bí a beaí éapí poime agus i a' sul go tnom.

"Arú céapí atá ort," aipí a' fear,

"nó cé 'n fá a bfuil tú a' sul."

"Ó," aipí pé, "tá mo uóitín úgairí sul agam," mar pí mé naí maipínn nó go bfeicinn m'ácar ag iarrap uéiríe éirí a bface pé agus ar éleac pé."

"Agur cá bface tú t-ácar," aipí pé,

"nó arú é an éaí a scuala tú é."

O aipí pí, "naí fín é éior é, naí bface tú é nuair a táinig tú ipreac."

"Má pé," aipí pé, "nár éoirí uíre blaíreac aníor aipí go n-ite pé a oinnéir. Pé mar atá pé tóis pé go maí tupa, agus ní ceapí uíre loct ar bit a beir agap aipí."

"Ó mure," aipí pí, "níl don loct agam ar m'ácar boct gnaíreamail, ac tá mó éiríre bupre nuair feicim ag imtead é."

"Ní uéanra rin don uíreap," aipí an fear, "ip rin é an fá ip mó a bfeileann uíre caipí aipí."

Leir rin, táinig fear an tige amíre.

"Dá mbuó é uó toil é," aipí pé,

"gac aníor annreo go n-ite tú uó oinnéir."

O mure a uime uapal éiríre, "glacam pápúin agap, cá mbeim a' uíre, mo leiríre uó uime uona naí bfuil an áit i bfuí féin rá maí agam uíreapraí a uíre raí in uó pápúir."

"Má pé uó toil é, teapra aníor," aipí fear a' tige aipí, "tá gnota píimléreac agam uíre annreo."

Leir rin, éuairí an tigeapna talmana raí go cúal agus cuíreap 'na fíre píerí é éun buíre, ac níor tóis an beaí ós a ceann ac éorais pí a' éaíeap níor fearí ná rin.

"An míre uóim é fíarfaise," aipí an tigeapna talmana, "cé'n t-ácar sul atá ag a' mbeaí ós."

"Mure ní míre," aipí fear a tige.

"Veirí líompa sup tú a hacair agus rin é an fá a bfuil pí a' sul nuair feicinn pí tupa cuíre anuap éom móir agus tá tú."

"Déirí sup i m'ingean í," aipí pé.

"Ac má pí cé'n éaí ar capad ortpa í."

"Ar n'oiş," aipí fear a tige, "már ingean leat í, tá fíor agap é nó má uíre ingean uair u'áirí tú ar iarrapí í."

"Daile," aipí a' tigeapna talmana,

"bí tréir ingean agam agus bíod a' tréir ar rsoil i mDaile áta Cliaí. Bíodap a' tigeaí ábaile a uéanraí na Noúlaig. An capí a raib raí a' tigeaí aipí táinig uóime eicín poime ran oúce. Tugad an ingean ab óise a bí agam ar riubal, agus táis ná tuipeim ní bfuairí mé apam ó fom 'na taob mar arú i rin í."

"Daile, ip pí," aipí fear an tige, "ip i t-ingean í agus ip míre an fear éeapna a tús liom í. Agus ní call uíre a beir na uíre oim mar tá mé éom maí le don fear a u'féapad pí fágaíl."

"Daile," aipí a' tigeapna talmana,

"ní fearí lom ná cuí maí sup ag fear

maí atá pí."

O'eiş pé na fearapí agus éirí pé ué na rean-éapaise a bí taob amíş aipí.

"Níl míre ag iarrapí don uéiríe fíor ná é a teapáil uaim," aipí pé, "ac ip ríor plan a bí agam cuairí a tábairí ar mo éuro tunúntaí go bfeicinn ar le uóiteanaíe nó cé'n fá naí bfuil raí ag foc don pinginn éior liom. Cé'n t-aimm ip ríoinneat atá ort," aipí pé le fear a ingine.

"Ué Seoiş me," aipí pé.

"Daile, má reat," aipí pé, "bionnaim-re an uúitce reo ort mar ríre le m'ingín." (Dútaig Seoiş ip aimm uon áit apam ó fom). "Ip féirí leat a uíre a tógaíl éiora in m'aimm-ra, ac péac ná bí uian ar a' mbeaí atá ra teac uíre éapí. Maí éior trí bliadna uí."

O'fearí uíre píeríreac leobta uilş, aipí fear na h-ingine, "ac éior bliadna agus corais ar a' uia."

"Tá go maí," aipí a' tigeapna talmana, "uéan mar tógaíreap tú."

Ip gearr go raibodap ag foc éior mar bí apam.

PEADAR Ó DÍREÁIN.

TEAC NA HOLLA

SRÁIO NA SIOPAÍ,

I NGAILLIÚ.

Cuirí le uéantur na | Cúltaí ó 70/-
h'éiríeann 7 rábail aipíeap. | -uó i raí oí

AN ROINN OIDEACHAIS.

OIDEACHAIS NAISIUNTA.

CURSA GAEDHILGE, 1926.

Tá socrú dá dhéanam i gcomhair Cúrsa Foghluma i nGaedhílg d'Oidí Scoile. Beidh an Cúrsa ar siubhal ó Lúnasa a 3 go dtí Lúnasa a 27, 1926.

DAOINE NACH OIDI I SCOILEANNA NAISIUNTA agus as mhian leo a bheith na n-ollamhna ar feadh an Chúrsa, ba chóir dóibh scríobhadh láithreach go dtí

AN RUNAÍ,

Oifig an Oideachais Náisiúnta,

Sráid Maoilbhrighe,

Baile Atha Cliath.

Ag iarraidh fuirmeacha iarratais agus min-eolais. Scríobhaidís ar chúinne uachtarach clé an chlúdaigh na focail seo— "Cúrsa Gaedhílg—Ollamhntacht."

Ní mór gach iarratas a bheith fáighte san Oifig seo roimh an roadh lá de Mheitheamh, 1926.

Ní cuirfear suim ach amháin i n-iarratais a scríobhfar ar an bhfuirm oifigiúil.

Oifig an Oideachais Náisiúnta,

Baile Atha Cliath,

Bealtaine, 1926.

61/H3131.

W.H.Co.

AN ROINN OIDEACHAIS.

OIDEACHAIS NAISIUNTA.

COLAISTI ULLMHUCHAIN.

Tá Coláistí Comhnuithe Ullmhúcháin dá geur ar bun chun cúrsa feiliúnach Méan-scoluiochta do scoláthar do bhuachaillí agus cailíní óga ar mhian leo iad féin d'ullmhú chun dul i gColáistí Oilúna le bheith in a mBun-Oidí.

Osclochar na Coláistí Méan-Foghmhair seo chugainn. Beidh scrúdúchán le h-aghaid iarratóirí ar siubhal i n-ionaid chomhgaracha ar fud na tíre ó Iúil 7 go dtí Iúil 10. Sé clár an t-seachtadh rang ins na Scoileanna Náisiúnta clár an scrúdúcháin. Na h-iarratóirí do bheith idir 14 agus 16 blianna d'aois lá Lúnasa na blianna 'na dtéid fá scrúdú. Ceithre blianna is fad do chúrsa na gColáistí Ullmhúcháin.

Foillseochar na rialacháin iomlána gan mhoill.

Ní mór iarrathoirí atá le dul fá'n scrúdúchán na h-iarratais do chur chuig an Rúnaireacht, Sráid Maoilbhrighe, Ath Cliath faoi'n roadh lá de Mheitheamh 1926.

62/H3113.

W.H.Co.

brut-brut do na páirí

an cos cinn.

Bí fear faoi ó ann ir bí rreipead ar a fáil agus bí sí an-cínn. Conaice ré púcán a' teacht aniar an fairsge agus bí sí an-šar do éloic. Bí an t-íreóna an-cínn agus bí an báo as bórdail irteac as iarraid teacht éuis an scéib. Bí an fear reo 'na fuidé ríor as fairsge uirrí agus veir ré faoi rreipead leir réin—"dár m'anam beiró ri a' bórdail ir a' bórdail go brác nó go mbuaile ri irteac ar an rreipead mé." Bí an oirpead rin faicéir air ir an oirpead rin pian air, an créatúr.

ADRAINÍN.

Adrainín fé bpišne
Mála mói mine buíre
Ceirpe lonuob 'r fice
I rooúgín iriis
Nuair horglaišead an troobóš
Tóruis an šabail fuinn
Da veap an beilú blarta é
Le cup or comair na ríošan.
Sa brárlár bí an bairpíošan reo
as ite na meal' ba mílre
Comfao'r (?) comair an ríuš an t-airgead
A fuair ré ó n-a munnir
Sa nšarrai bí an cailín beas
A' cup ar tuar na n-éadaiše
Nuair léim lonuob ón rreir anuar
Ir bair a ríon óa héadon.

AN TAILLIUR.

Táinig an rreoirín éuis vopar tíg an
tailliura
Duail ré buille air ir bair ré clár ar,
Mara nošana tú mo feicéirín 'sur
velvet le n-a éaba
Ac beiró mé 'šabail óe ríur opt nó go
lúra mé do énáma.
A tailliurín a tailliurín a tailliurín an
éadaiš,
Ní veirp éanpá šarrai ná cúmpa-ra na
bréasa,
Ní rruime liom bró munnir ir i veir 'š
imteact i loc éirne
Ná šaró šeat a' tailliura i mbollac šeat
mo léine.

LUBHÍN.

Béir donac i mbárac i sConnrae an Cláir
Béir donac i mbárac i sConnrae an Cláir
Béir donac i mbárac i sConnrae an Cláir
Cé'n marit vóm é ní beiró mé ann.

'S a maritín a' leigse tú un an donaiš mé
'S a maritín a' leigse tú un an donaiš mé
'S a maritín a' leigse tú un an donaiš mé.
A munnirín ó na héilíš é.

Níl tú an veir ná an haon véas fóp
Níl tú an veir ná an haon véas fóp
Níl tú an veir ná an haon véas fóp
Nuair beap tú 'n ríi véas beiró tú mói.

B'feair liom réin 'mo šreapiróe brós (rri
huirp)
Ná oirgeac airim faoi n-a éuro laraí óir.
m. ó conlám.

ÉADAC ŠAEDEALAC ar feadar le
rašail ó
PROINSIAS MAC DONNCAIDA 7 A COM,
: : 1 nšailim. : :
A éuir olúcar i sConnrae le véantur
na héirpeann a éuir 'un cinn.

PROINSIAS MAC CONMARIA 7 A COMLUCT.

Ófoltóir 7 Reacabóir
Tae, Fionta 7 Beata.
i nšailim.

Ní tíg le doinne a ráo nac bfuil eaprao
vúccapac go leor annreo.

LEITREACA

AS MEIRICEÁ.

289 Halpey Street,
Brooklyn, N.Y., U.S.A.,
140 de Aibreán, 1926.

A Comair Uí Máille, a éapa,
Fuairp ar an Stoc le hašaró Mí Aibreán
aréir ir níor bair iadú ná fopar vóm go
raib ré léigse agam ó túr go veirpéad.

Cuir mé ruim ar leit ran nšluair úoan a
éuir tú le ršéal "Šuairp." Tá mé ar
aoin incinn leat féin ir le "S Óh Ó" go
mbu mói an šar vó léigseoirí an Staic óa
šcuirpéad éile rširbneoirí šluair leir na
vpeácta a éuirp ríar ran Stoc. Bíonn a
lán focal agus cora-éainte i vpeácta
šeamair mic Con lomairp ar Muig Inir nac
bfuil cleactac as Šaeóilgeoirí Óúitce
Šeóigeac optab agus bíonn go leor focal
ar cora-éainte rreirp as Šeán Ó Ruadán
nó as Šaeóilgeoirí Muig Šeóla nac bfuil
cleactac as Šaeóilgeoirí Conamara optab.
Bí focal as "Pilib" i Stoc an Aibreán
nac cumneac liom a feicéil nó a éloirteail
aríah, .i. an focal "veirpéarta." Tá ríil
agam go šcuirpéar šluair ra Stoc éile mí
feapta.

Mo veapmar! Nuair a tóruigead ar an
Stoc a éuir amac arírt i 1923, rširb
šeamar Mac Con lomairp ríora ann a vtuš
ré "Šeáilta báro ran lartar" air agus
vubpá an mí rin go leapiróe vó ac níor
cuirpéad an vara cuir i šcló fóp. Píora
marit a éaitmš cap cionn liom a bí ann agus
beaó lúššair optm an vara cuir vó a feicéil
ré rin, má tá ré as Šeamar Mac Con
lomairp go fóill.

Veirp buairó agus veannact, ó,
Do éapa,

SEÓSAM DAIBÉIO.

(NÓTA: veirpéarta, .i. a éuro airšio a
beir cairce, é beir "rřionta" ar airgead,
nó "bvirte" mar beaó vaine vó bair
ráraí.—F. an Staic.)

LEADRA NUA

FOŠRAIŠEACT ŠAEÓILGE AN TUAIŠ-
CIRT. Šeamur Ó Šearraiš, M.A.,
go rširb. Brún 7 Ó Nuallán,
Baile Áta Cliat vó vóil 12/6 atá air.
ARTURAIŠEACT. Tomár Ó Cillín, B.A.,
Šarar, a énuaraiš. Comluct
Oirpéar na héirpeann. Baile Áta
Cliat.

ADODÁŠAN Ó RATAILLE. Šeamur Ó
hároa, M.A., go rširb. Comluct
Oirpéar na héirpeann, Baile Áta
Cliat. Leat-éoirín.

PILÍ ŠAN IOMRÁD. "Iolann Fionn" vó
rširb. "An túltac" vó éuir
amac. 1/6 a luac.

Véanp ríact ar na leadra rin an mí
reo éušainn.

AN FIŠEADÓIR. Tomár Ó hároa vó
rširb. Brún 7 Ó Nuallán, Baile Áta
Cliat, vó vóil.

AN T-ULTAC—Páirp marit Šaeóilge atá
vó éuir i šcló i nÓún Deašgan. W
Temper, Cló-oirpéaca Óúin Deašgan
vó élo-bualac.

Beiró ríact agann optu reo an mí reo
éušainn.

FEIS CLÁIR CLOINNE MUIRIS.

Tá Feir le veir i šclár Cloinne Muirp
Lá'l Peapir ir Póil (290 Meiteam). Dúo
éapac vó šac Šaeóil a feapac é a veir
ra Lácar as an vfeir rin mar ir mói an
neap vón Šaeóilge ršaca marit Šaeóil-
geoirí a veir i vteannta a éile, anoir 7
arírt.

Le éile úšvair a fášail rširbótar as an
Rúnaróe, Máiríní Ní Locharš, B.A., Clár
Cloinne Muirp.

COLÁISTE AN SPIRÉIL.

Tá fá'n sCoirpe

CRAOB NUAÓ

A éuir ar bun

1 mí na lušnasa

1 Ror muc

Le hašaró

múinteoirí Tairtil

agus

Luct Šzoláirpéacta

Šac Fairnéir

O'n Rúnaróe,

Coláirte Connact,

An Spiréal,

Co. na Šailimé.

eašrán nuao sgoile.

Seilš i meapš na nalp

Miceál Vreacnac vó rširb,
An Dr. S. P. Mac Éirí vó éuir i n-eašar.

Luac react bpišne.

Le fášail ó

Šeamus Ó vubčaiš agus a éuro,
Át Cliat.

CNOC NA NŠABA

Miceál Vreacnac vó airpš.

An Dr. S. P. Mac Éirí vó éuir i n-eašar.

Luac 2/6.

Le fášail ó

Comluct Oirpéacais na héirpeann,
Át Cliat.

COLÁIRTE NA HIOLRŠÓILE, ŠAILIM.

CÚRSÁI ŠAMRAIÓ DO MÚINTEOIRÍ.

Beiró Cúrrai Šaeóilš ar bun i sColáirte
na Šailimé ón 140 lá vó'vúil go vóil an
240 lá vó múinteoirí an Oirpéar
Meaóonaiš 7 Romne an Oirpéar
Ceapraimla ar na neite reo:—

1. Šaeóilge: Labair na Šaeóilge.
Fóšraišpéact na Šaeóilge.
Éigre na Šaeóilge, ríur
fean 7 nua.
2. Šeancap: Šeancap na héirpeann.
Šeancap Cřioč Leata.
3. Třp-eolur, Cřuimne-eolur.
4. Matamaitic.

I vteannta na léigseactai, beiró rriur
rean-éainteoirí Šaeóilge ra Lácar le
reancap a veir acu leir an aor léigim.

Le éile úšvair a fášail i vtaob na
šcuirpí nó corpar éoúigse 7 tairtil,
rširb go vóil

an meabránaróe,

Coláirte na hioiršóile,

Šailim.

Tae, Fionta, Viotáilte, Cuile Šórt ar
feadar.

Miceál breacnac,
An Ceapnós, i nšailim.

MAC DACTÓ

Innrean nua ar an rean-ršéal a éuš

TOMÁS Ó MÁILLE.

Fá réir anoir agus le fáil ó

Comluct Oirpéacais na héirpeann,

89 Špáir an Talbóirš,

Baile Áta Cliat.

Ššilling atá air.

COLÁISTE SAEÓILGE PÁDRAIC MÍC PÍARRAIS

1926.

I. SAILLÍM

(An baile móir)

II. ÁRAINN

(Cill Rónáin)

III. ÁIT EILE SAN

ÓRÍOR-ŠAEÓEALTAÉT

BÍOÓ T'AINN AR AN ROLLA 1 N-AM

TRÁÉT.

Rúnaíre:—

(An OR.) seán mac cana, D.E.,

66 páirc Hannaville,

Top Fionnabrac,

baile áta cliat.

"Má tá Saeóilge agad labair i." Mapa bfuil tar go—

COLÁISTE CONNACT

I nTuair MíC Céire, ra Spriéal, nó i nOllrsoil na Saillíne.

Tá Saeóilge ó dútear ag na múinteoirí. Eolap acu ar an mod muinteacair ip fearr. An fáirise móir nó loe doibinn ór a gcomair. Ceol, uamra agus riampa Saeóealac ionntu. Lóirín agus éile ní eile ar feadap. Saeóilge mapr šnát-teangsa tápt timéall orcu.

SEISIÚM, 1926.

AN CÉAD TÉARMA, IÚL 4th 50 IÚL 31.

AN DARA TÉARMA, MÍ LUŠNASÁ 24th 50 MÍ LUŠNASÁ 28 MÍ AN DÁ COLÁISTE.

(Rannsa i nSaillín ra uara téarma amáin).

Ip feróir an clár agus šac eolap a fá šail ón
ATAIR S. Ó hÉimniú,

Túar MíC Éire, Clár Cloinne Muir.

Agur i nOaob An Spriéal ón

RÚNAÍRE OIMŠ,

An Coláiste Saeólae,

An Spriéal, Saillín.

AN TATAIR BRIAN Ó CRÍOČÁIN,

Áro-Rúnaíre Oimš,

An Gleann, Baile iorí dá adainn, Co. Šligis.

TÁ

AN ŠAOC ANIAP

A RŠMOD

TOMÁR Ó MÁILLE.

Le fášail ó
COMLUÉT OIUEACAS NA
NÉIREANN.

Tpí ršilleada atá anoir air.

Óuine ar bit a uceartuigeann "An
Stoc 7 An Cearnós" uair, nó ar mait leir
fuašraó a éur ann, ršpíobao ré 45 an
mbainrceoir .i.

TOMÁS OIOLÚN,

Coláiste na h-Iolrcoile,

1 nSaillín.

Špíu an bpošta - - 3/- ra mbliadain.

" " " - - 1/6 ra leibhliadain.

Mairiir le šac áobap ršpíobta a ceirdear
ra bpaíreap cuirceap ršéala 45

TOMÁS Ó MÁILLE,

Coláiste na hIolrcoile,

1 nSaillín

AN STOC 7 AN CEARNÓS

meiteam, 1926.

A' Dul i bfeadap.

SEANČAS.

An puo a bí uipearbae ar an Stoc tá ré
dā éur ann uó i leabao a éile. Cuir i
šcár, mairiir le reančap, bí upeáct mait
an feančap Connrae na Saillíne an mí reo
caitte; tá dā upeáct mait ar an gconnrae
céatna ra Stoc reo. Níl connrae ná bpuš-
upeáct ra tír nae féirir a raiir a eadair
ar an gsuma céatna. Óuine ar bit dā bpiš
rin a uceartuigeann ušuar ršpíobta ná
cainnte uair ná bíoó rin uipearbae air.
Dpeactnaigeao ré ma timéall 7 beir na
cloča féim a' caint leir.

Da mait linn annreo šioat a fášail a'
cur ríor ar an raošal map tá ré tápt
timéall opainn iorí beo-uúil 7 map-uúil
nó map uéarfaó an trean-caint "ar
aigheao na uúil" .i. ar naúir na uúil,
no mianae 7 epuē na neite atá ar an raošal.

EOLAS.

Bionn ponn mait oe rin féim ceana
agaimn ra méro 50 mbionn tráct pan
ipileadap reo ó am 50 ham ar tír-eolur
agus ar épuinne-eolur ar eláct nó
cpoicean na talman agus ar uéanam an
uomam. Bionn tráct ann ar éirge 7
maolú na špéine ar "ópuēct 7 uata" ar
réalt 7 réarúr. Bionn cur ríor agaimn ar
épuinneact an trean-traošail, ar beap
taigeact raošail na haimpíre reo ar uoime-
seanamla, cneapta 7 ar eamileapaoct.
Bionn tráct agaimn ar bpuē na fáirise 7
feirí na tráša ar bāuóipeact ar
iaršapeact agus ar feamainn. Beir
tašair agaimn u'éanača na coilleao 7 ra
tráša, beir cur ríor agaimn ar lora 7
ršotača an mačair. Bionn fáirnéir
agaimn ar aibneaca ar éuanta 7 ar
ealaópuirte agus ar puo ip šoirpe uo baile
ná rin féim ar ealmáirdeact 7 feilméaract,
ar eorča na talman 7 ar an mbeo-epuó a
tašar ruar orcu.

na malraiš.

Tá aon ní amáin a bíor oe uít opainn .i.
réir-eolur ar šac aon éur uen méro rin
tuar uo šarúr ršoile map ní bionn rin
éaršar le fášail i nSaeóilge pan áit nae
bpuil Saeóilge 50 fáiríng. Tá píoarí rí-
fošainnteaca ra Stoc reo 7 ra gceann
uoirio le hašar an aora óis. Šséalta uo
na páirí, bpuē-bpuē uo na páirí, na
Sean-panna, cleapa, 7pl. Níl puo ar bit
ip feileamnaige ná rean-panna 7 amáin
uon aor óš map ip ceapt uo éile páiríre
ršéalta 7 panna a rean 7 a rinriir a beir
aige le clor. Ina teannta rin, tá éur mait
Saeóilge ionntu 7 fuirp na cainnte.

COMAIRLE.

Ar gcomairle uo na ršpíobneoirí: ršéal
úr nó rean-ršéal a beir acu. Mairiir le
ršéal úr ní fearr linn ceann uó bpušmuro
ná eolur cainte beact ar an raošal, špinn-
féacaint ar ní éigin uen méro atá páirte
tuar mair i bpuirp ršéil a beap ré nó i
šcpuē ar bit eile. Mairiir le éirge ní uo
éile uine a šeall Dia a beir ma éirgear
7 beir fáilte pómhe uair ar bit a eioeap
ré. Tá reiréan i nOon bapí áille a éur
ar šac ní. A' tráct ar na rean-ršéalta,
ná caitteap uo leirpš 140 ac oipeao 50
mbaintéap a mait arcu. Tá mait éigin
ionntu nó ní fearraoir an fáo reo. Bí
éirge šeanamail i nÉipunn pómhe reo. Ná
caitteap uoc-mear uirí 50 bpuiceamuro
cé bāpíreap i. Máir mian linn blāt a eact
arir uirí ná cuirceap map learú léi ušgeao
na liriúeacta a tašar eap fáile.

raoise. Tá comhar reoltóireadta.
hlóidireadta 7 rindáa ann. Iar-
aireadta locha 7 fairrige ann. Tá
zoga Saebilge as 'duile dúine ra-
tead.

fágáil, agus do foillrígíseáid dá m'í ó foin a éilí na na ríribinní Saerúige atá ran acaomh. Tá sean-eolair aise ar na ríribinní agus, ní fearaet ríolairí eile é, cuireann ré an t-eolair oíra ar fágáil don rluas.

AN TÁTAIR Ó DOMHNAILL.

An tÁtair Ó Domhnail a bíod ma réplínac in árainn tá ré anoir in na Caológa i gCondae Muígeo. Le linn dó beir in árainn éirí ré ionne ríair na n-oileán a ríribinní, agus as imteact do ar Cill Rónáin anurair bí an leabair i n-áil le beir criochnúige aise. Deirtear linn go bfuil an mianac ar feabair ann, go bfuil beal-ordear na n-árainneac ríagáta aise agus na sean-leabair roir lann agus Saerúige cuairtúige aise. An tneoir atá dá tabairt as an ríagáit ro do ríagáit óga an lartair dá leantair é cuiread ré bipead agus bláit ar lannúeact na Saerúige. Ir coramail nac bfuil bús ná funneam i luic foilumta na Saerúige i gColáirce Muíge Nuadac nil aon ríac oíra i oíraob Saerúige le tamall agus in an lartair féin ir ríeal eolair ríra an sceo an ríagáit Ó Domhnail a bfuil ríair árainn ríribinní aise.

STOC 7 CEARNÓS.

Seanúr

william concur.

Tá an oíreac rín trácta ar Dúrcas i reanúr na héireann, agus go háitíro i reanúr na cúige reo, náir míoce cúpla oíreac fúta a éirí ra STOC. Níor dócar ar bí, ac rocar mór, gort-glanaó a déanam ar Seanúr na héireann agus réadaint leir an fíinne a ríagáit ón árbéir.

Iomac bliadán ó foin, duairt Sior Seon Óáir (1) go raib níor mó daoine acfúinneac na na Dúrcas ann ná mar bí ó'aon tneir eile ran Euróib, agus bí cur mair den fíinne aise, arae ra tír reo féin, san tráct ar aon áit eile, tá na ríoráta foirac cairleán le feicéil fóp, foirgníge a bí tráct den traozal i reilb na mDúrcas (2).

Da é William a Dúrcas bunadur Dúrcas na héireann, agus ré an t-amm a tugaó Saerúil go coirdeanta air William Concur:

William Concur an coileán
Tug leir o'fíor na n-áro oileán
Díon duib-anur náir clé i scait—
Fa hé bunadur Dúrcas.

Níl fíor go bairinneac cé'n bliadán ar éirí William a Dúrcas úo cor ar éalam na héireann i oíraob, ac ir cinnte go raib ré ra tír reo ionn an mbliadán 1190. Tugann fupúir na reanúir Mac Atailm air, ac tís linn a ráó gur deairbúis an ríarair Oípen, bliadanta gearra ó foin, nac Dúrcas a bí in Mac Atailm duib bán ná ríadac, agus nac ionann William Mac Atailm agus William a Dúrcas éor ar bí. Da deairbúir William Concur, ar a foin rín, do Noibeair, laila Mór Cínt; agus, ar teact go héirinn dó, póp ré ingean do Domhnall Mór Ó Dúrcas, ní Ó Maine, agus, mar geall ar na cleamhair reo, bí mórtar eoirí Dúrcas agus Dúrcas, agus eoirí Ceallais agus Dúrcas.

Fuair William a Dúrcas dúití fava fupúirge do féin i oíraob i gCondae Lunníge agus i gCondae Cíobrac árainn, agus leir an amirí i gConnaecta fpeirín.

Le n-a linn bí an cúige reo ma cíor éuairtí; teact na Normannaic ba éionnac leir rín agus an t-impeir a o'éirí eoirí na ríogáinní .i. eoirí Ruairí Ó Concobair agus Concobair Maenmaige, Mac Ruairí, agus Concobair Ua Dúrcas; Mac Ruairí, Mac Concobair Maenmaige, agus Cail Crobdeair, Mac Crobdeair.

"An tneam boct ríte náir éirí le céile."

Ir cinnte dá gcuiread na Saerúil le céile an tráct úo go mbuairtíroí duat na oíunne ar na Sall, arae ní arim líonmair a bí as na Normannaic agus ní raib eolair na tíre aca.

Sa mbliadán 1189 nuair a marbúigeat Concobair Maenmaige, fuair Cail Crobdeair uplám ar Connaecta, agus ní san duat a fuair ré é, mar bí air tneir i n-áirí Cail Cail. Sé bliadna i n-a díarí reo (1195), gúair Cail Crobdeair go Cúige Múman agus arim Connaecta leir gur mill ré iomac cairleán agus baile ann agus go n-éarína ré creaca móra.

De réir Annála Locha Cé rinne an dá Concobair úo ríocáin le céile in an mbliadán 1199; agus tús Cail Crobdeair feapann do Cail Cail i n-áil Maine. Ac, mo léan, ir gearra a mair an ror comraic, arae an bliadán dáir gíonn, oíbir Cail Cail Cail Cail Crobdeair ar Connaecta, agus fáb ré féin foilámar ar an cúige. An tráct reo bí William a Dúrcas a' curú le Cail Cail, agus ir oíis náir deairí leir-rean obair lae dá raib ar éoirí Saerúil ná a' tneir, mar nil aon uair dáir tneir Normannaic ra ríogáit úo nac raib ríil aca le tuarparóal, agus fáv ir beaó ré rín le fágáil mór míoce leo cé'n tneir a mbeirí air. Mar éuairtí air reo éuairtí i reanúr na héireann gur éuairtí William a Dúrcas le Cail Crobdeair ra mbliadán 1202. Cuair an beir aca agus clann Domhnail Uí Dúrcas i Muiréarac agus Concobair Ruairí, agus fígní mac mic Cairéic agus arim leo go mairtíre áta-da-láirac ar an mbúil, go n-éarína a bfoirgíroir innti. Caréarí tré tráct annrín gur bupéarí, gur loirgearí agus gur míocearí móran re na tíge. O'prouis William a Dúrcas dá éirí fear cairéal a tocair éirí timéall ar éac "clóice mór na n-áirí"; agus an tneir lá a ríadair ann marbúis cur re na Sall Cail Cail, mac Concobair Maenmaige.

O'fás Cail Crobdeair agus William a Dúrcas an mairtíre na díarí rín, agus iar b'fágáil na háite oíir do leir an Dúrcas Clann Uí Dúrcas agus Mac Cairéic abair. Tar éirí rín éirí na rí. Ir i an éomairle do rinne Cail Crobdeair agus William a Dúrcas a ríolúnaic do ríolúeac ar fúo Connaecta le n-a oíuaparoal a bailí agus éuair an Dúrcas féin agus Cail go Cúige Féicín. Le tuar larpac éuair, an ríeal éirí gur marbúigeat William a Dúrcas agus ní raib gíonán i gConnaecta náir fíorí an ríeala rín. Séarí a rinne na tneirí annrín na comraic a marbú agus ar gíoní úo tugaó gíonáirí ríogáit do naor gíeac nó níor mó. Ar éuairéací don Dúrcas faoi 'n ríeacá a rinneat ar a mairtíre o'fás ré Cúige agus gíeac leir go Cúige Múman.

Níonrígíre ríon rína hánála go raib faoi feall a imir ar Cail Crobdeair, ac níor éirí leir. Ní deairína ré deairína, ar a foin rín, ar an íde a fuair a mairtíre i gConnaecta, agus bí faoi ríarí ríogáit a baic amac. Sa mbliadán 1203 táiní ré féin agus Sall na Múman agus Sall na Míre go Connaecta agus míocearí iarair Connaecta, eoirí éil agus tuair; Cluain Fearra Dúrcas, agus Míluic, agus Cluain Míre Níor. Seo i an bliadán éeacna ar éirí ré cairleán dá déanam i Míluic i Síil Annmaíra.

Ir coramail náir táiní an ríuigeac úo an Dúrcas le Ríagáitáir Sapan; mar éuair an gíurcír, Maolín, agus Uairéar re laci go Lunnéac le n-a oíbir. Tús ré ruar a éirí cairleán oíir san móran gíeo ná éeacna, ac, tar éirí mórtar a déanam le ní Sapan, fuair ré ar air arí iao. Ar na cairleán reo bí cairleán Uílcín agus Cairleán Uí Conaing, agus ir ón gceann deirí a fuair Dúrcas móra Lunníge an cíorac—Dúrcas Cairleán Uí Conaing.

Sa mbliadán 1205, fuair William a Dúrcas ("míltígeor éireann uile o'uirle agus re éeannar fíona") báir. Tá ré túsá ríor i gceann re na Láirgíne

Saerúige gur oíuic ré é 'aolacac i na feapam le ríeacíor go ríeacíorí aon uine re mairtíre Maine air; ac ní míoce re é.

"Tar éirí fáb fábáitíre dá n-éarína William agus Ríocar Mór i n-éirínn fuairéarí báir, agus do h-áolacacac William 'na feapam ra marí o'prouis ré o'eaíla go ríeacíorí aon uine re Maenmaíra air."

Cuiread William Concur i Mairtíre áta-fíreac i n-aice le Cairéal, mairtíre a éirí ré féin ar bun. O'fás ré tneir mac i n-a díarí, Ríocar, William, agus Noibeair a bí i n-a ab i n-áit-fíreac agus i na éarbois i Lunnéac 'na díarí rín. Fuair Ríocar Mór a Dúrcas túsairí ar fupúir Connaecta. Bí William i n-a ríarí ra gúige reo fpeirín agus bí feapann aise gur do Dún lomgáin (i n-aice le Deál áta Moíga) agus i gCúige Múman; agus ón mbeirí deirí reo a ríolúnaic Dúrcas na héireann.

NÓTAI.

(1) Sior Seon Óáir 1569-1626. Sir John Davies.

(2) I Muíge Seola amáin bí 33 cairleán ra mbliadán 1586 agus ba le Dúrcas a bupúir. Tá oíuicá an éirí ir mó aca fóp le feicéil.

(3) F 4.13 (Coláirce na Tríonóire).

3 C. 13 (Acadám na héireann).

(4) Ní h-eol dom go oíuicáir Mac Atailm ar William Dúrcas i n-aon éeann re na hánálaíre.

(5) Annála Locha Cé.

(6) F. 4.13 leatanaic 6 a.

TÍR-ÓD-LOC.

Spáto agus Clampar.

Tá ré ríaríre nac bfuil fear ar bí i gceair ra ríogáit reo mura bfuil ré pórtac nó i n-áirí, go mbíonn an mí-fuairíneac a' fábáil dó, agus go n-áirígeann ré go bfuil ríu eicín re oíir air.

Ac níonr-áiríre a bí an cáir as Ríaríac Ó Catáin, Síunéara a bí na éomraic i n-áirí. Fear b'péací ríaríre macánta a bí ann san áirí aise ar ríeacá ná ar aon ní, ac i gcomraic i mbun a gíota agus, núair a beaó a lá ríeicí fúiréac ré ríor a' léiríneac, nó dá mbeaó an tráctóna nó an oíreac go b'péací ir míoce a téiríreac ré a' ríaríreacíreac amac bócarí na Trága.

Bí comraicí oíir aise ar b'áim do Seán Ó Múnnéacáin. Síunéara a bí in Seán fpeirín. Bí an beirí 'na gcomraic i oíis Lóirín Dúrcas Cíó i Spáto na Coille. Sean-bean a bí in Dúrcas, agus bí an oíreac cíon aicí ar an mbeirí Lóirínéarí agus dá mba íar a beirí mac íar.

Dá oíreací beirí fear fágáil a raib an oíreací eacóirí do re oíir-éiríreac leobá, gíó go ríadair neam-córamail ar a lán bealáige. Ir annam a téiríreac Ríaríac amac, ac amáin i mbun a gíota, ac níonr é rín do Seán. Bí oíir mór aise ar fáb ní ríoríreacíreac ar éleara lúta, agus ar oíiríreac. Ir míoce a bío a éiríreac 'na beal aise ar ríaríreac an báir, nó i halla an oíiríreac, nuair a bío Ríaríac go ríeacíreac, le hair na teineac a' léiríneac agus a' caiteamí tobac agus dá mbeaó Seán amúic go oíir b'péací lae ní ríeacíreac ré a éolací go oíreací ré. Ir iomac ríeací gíeannmair a bío le n-aicirí as Seán tar éirí a téiríreac ó halla an oíiríreac nó ó báir an báir. Díorí ré i gcomraic i n-éacáin Ríaríac as íaríreacíreac a téiríreac go oíir an halla ac ir beas an áirí a bí as Ríaríac air.

Táiní ré abairí oíreac i lán ní na Noílas agus a éiríreac a' p'péacíreac le teann lúgáiríreac, agus a ríuicí a' oíiríreac na éeann le neairí áirí. Ir ar éirí a oíiríreac an oíiríreac na díarí nó gur leas air as míoceacíreac do Ríaríac i oíiríreacíreac i bí as an oíiríreac, agus réirí a éomraic ní raib cailín eile ar éalamí glar na héireann, ba deirí na ba oíiríreac ná í, agus gurí é áine ní Ceallais ab áim oíiríreac gurí oíiríreacíreac rí

Sac dampra leir féin, agus, so mbeaó pí as an halla éile oróce níor mó a mbeaó an dampra ar riuab. Dúor an cómpáó céatóna aise sac oróce a tiseaó ré ó'n halla agus réir a cómpáó féin a' tóil i n-óilútar agus i n-óimneact a bí an cairtear roir i féin agus é féin. Bí ré le páópaic sup éir ré ve glaoir-úirde ar seallamaint óó so reacaó ré i n-éimnis leir as an halla an céat oróce eile a beaó an dampra ar bun. Nuair a táinig an oróce rin, ní raib ré ve foisio as Seán fanaact le páópaic nó so mbeaó ré gléarta. Dúo cuma rin le páópaic bí ré féin i n-oon a bealaó a déanam agus, nuair a bí ré réir o'imtis leir so rocair pártá óó féin, agus tús a ašaró ar halla an dampra. Bí an dampra ar riuab fá lán reóil nuair a fhoic ré an halla, agus Seán a' damprú le áime, a tóá leiceann óo larta deap le cipín coisig.

Nuair a bí an céirpear rin tairt táinig Seán agus áime anall so tóí páópaic, éraiceatáir láma, 7 annrin fúirdeatáir tpiú i n-áice le na céile. Áime na rúirde roir Seán agus páópaic, agus baó tóis le páópaic naó bfacea ré a leiceir ve rpeir-bean aríam. Bí áime a' cómpáó leir, agus a' ráó so raib ácar uiréi é a tiseaó as an dampra. Sa veirpeaó o'íar páópaic a' damprú i.

Nuair a bíoráir i meap na n-óamróirí eile, tamall, deap páópaic tairt timceall an halla, so bfeiceaó ré cá raib Seán, ac ní raib ré le feiceaó i meap na muinntir eile. Deap ré pan áit a raib ré na fúirde roir Seán rin, agus céap a o'feiceaó ré ac Seán boó asur a bor pa na leiceann aise. Labair ré le áime a' ráó so mba móir an t-iongnáó naó raib Seán a' damprú, ac ní deapna ríre ac ršairt šáirí a déanam. Le páópaic a damprúis pí sac dampra ar feaó na hoiróce rin, agus o'fágaib pí Seán na rúirde le balla.

Nuair a bí an dampra tairt éuaró an veirp fear ábailé i n-éimnis, a éporde na beal as páópaic a' rpeasáó le šráó oo áime, agus Seán agus a éporde na bpoša san feaó na ní beaó ar.

Níor tús Seán aon éurpeaó oo páópaic an céat oróce eile 7 ní raib aon éall aise leir, mar éuaró ré an san íarparó, agus ba máit an máire rin oo áime, baó é páópaic a páirtríre, agus ceat as Seán a tóil ábailé a ráó a páópaic. Ir amlaio a bí an cár sac oróce, ac ra veirpeaó níor féat Seán a fearam níor fíre, agus tóruis ar oróce tair éir é féin agus, páópaic a tiseaó ábailé a' ráó so mba móir an náire oo páópaic an rúo mí náireac rin déanam, a' coimneál a éailín uaró. Dúairt páópaic náir le ceactar acu an eailín agus óá mba méara lei tóime acu ná an tóime eile so raib sac ceap áit a cómpáile féin a déanam. O'éirig ré na aršóinteact. Ir seap so raib ré na tópnáil. O'ionnruiseatáir a céile mar óá iolap ar báir áille, nó mar óá tairt i lár pléiré, nó mar óá leóman i meap na seann i lár coille móire. Bí teac úirigó óó na éior-tuacbaill pa ceann éirig nóiméro agus úirigó boó a' sul 'r a' šáiréirig. Dúirdeatáir sac ní tóir féirir dúpéat, ac ra veirpeaó rúšatáir ar a céile agus tuiteatáir. Cómpac so tóí an báp a beaó ann marac sup éimnis úirigó ar veap asur an veirp a' taóat a céile ar an uplár. Rúš pí ar fluaráir na lúaité, agus tús léiré a lán ven tuactreamán deap asur éait ar mullaó veirp na é. Bí a ráit annrin acu. Nuair a bíoráir ar loršat, o'éirigseatáir na fearam so taparó. Bí veirpeaó leir an tpiro, agus b'éirig oo úirigó íat a niseaó.

Amac ar an tís níor facar arírt íat ar feaó reactmáine, agus níor labratáir focal le na céile, ná ní tóirigir as íte cun an dúiró céatóna. Bí dúpéat éporde ar éaon tóime acu, nuair náir féirir leo áime feiceál. Ní raib fíor acu céap a baim oi, agus níor féirir leo a tóil i n-áice léirí ve báir an rúir a bí oppa. Bíoráir cneapúigse so máit Dia Dóimnaig tiseaó na noólas ac ní beacaó ríat amac an lá rin.

Nuair a táinig an oróce éuaró Seán amac, agus an lá na óiaró rin éuaró ré as obair, ac níor éopruis páópaic so tóí pan oróce óé luain. Bí faoi bponntanar a ceannaact le hašaró áime agus ceannoatáó ré anoct é agus beapáó ré bí é pan oróce lá' n-a báireac, as an dampra pa halla. Ir coramail so raib Seán ar aon inntinn leir. Bí páópaic as bpeactnúšaró irteaó ar na rúarí veap a bí taob irtis ve fuinneóis óioláin so bfeiceaó ré a' mbeaó aon rúo galánta ann a o'feirpeaó áime. Seao an bráirleatáó veap rin óéanpáó ré. Irteaó leir le n-a ceannaact. Bí an buacáil a' fpeartat ar veirp pa seann irtis ven tpiopa, fear agus bean. O'ionntuig an bean amac a leat-taob, agus fúair páópaic amair ar a leiceann agus ce a beaó ann ac áime agus bráirleatáó na lám áici i seoramláct leir an seann ar an bfuinneois. Cuir pí na póca é agus o'íoc an fear ar a ron, agus o'ionntuig an veirp amac as imteaó ar an ríopa. Bí páópaic mar beaó širpíat i ráinn, óá tóéigseatáó ré amac an vojar o'feirpíor é agus bí ré cinnce so n-aicneóatáó áime é. Bí clog rean-áirac i n-áice leir agus tóruis ré as imteaó i noiaró a éuil so tóéigseatáó ré ar a éuil. Bí ré bunáite ar éuil a éluig anoir ac coirceim eile. Tús ré an coirceim i noiaró a éuil, agus fear ré le na fáil ar méaraóca tóime eicín eile. Cuir an tóime rin beic ar agus leir an ngeit a bameaó ar páópaic, tús ré amós agus ir beas naó nveacaó ré amac i lár pa ríaróe, agus an cé ar fear ré ar a méaraóca na óiaró. O'féac páópaic tairt núair a o'fuararó a éuró folá, agus cé a beaó na óiaró ac Seán. Bí áime agus an fear eile a tiseaó amac an vojar anoir, agus o'éaluis páópaic so nveacaó ré i ršat vojar, le faitéir so bfeirpeaó áime é. Cúaró Seán i ršat vojar i bpoirgeact cupla tpióis ve páópaic. Cúaró áime agus an fear a bí i n-éimnis léir ríar tairtá ac ní fáca áime íat, agus bí ré a' cainnt leir an bfeap, agus a' ráó so raóatáir, a' ceannaact an hata anoir a seall ré bí agus so mba leir a šráó so hionlán.

Nuair a éuala páópaic an éaint rin, éraic ré a ceann agus túbairt, "Muire so bfoirp Dia ar an bpleóca boó ve fear rin. Cúaró ré anonn éirig Seán agus éraic lám leir, a' ráó. "Már rin šráó tá ma fáit asampa ve." "Tá, agus asampa," arpa Seán. máirtín ó túbasáin, Dán Mór, Baile an Cláir.

Sir Dalbuaio.

(Ar leanamaint).

B'éigean oo Sir Dalbuaio glanav leir, agus bí ré as imteaó so tóáinig ré so bpuac na mara. Fuair ré long agus feól ré leir i mbéal na fairpse móire san fíor aise cá raib ré as tóil ná cé an áit a raib ré ann. Ac capat taob tíre agus oileán leir. Táinig ré i tóir ar an oileán agus tairpáing ré an long ruar ar ršáinn mí-élocac áit náir baóšal oi conn óá tuaršaint ná crann ve épannaó na fopaoiré tuitim uiréi, óá mbeaó pí bliatáin ann, ní hé amáin óá mbeaó pí reactmáin.

Cúaró ré a' riuab ar rúo na cipce sup capat irteaó é i seúirt a bí i lár an oileam agus cé capat leir ac an baimpíóšan céatóna a raib ré ar a tóir.

"An tú féin atá ann?" ar reiréan léir. "Ir mé," ar ríre. "Ar mo tóir-ra atá tú anoir?" "Seao."

"Má' reató féin," ar ríre, "níl óle ar bíc asam dúit. mar níl aon éionnta asao leir: caicpe tú o'opru a déanam. B'é rin mo deapúráitáir a marbuis tú, agus tá faitéir oppm sup áitpeac dúit é."

O'imtis pí 'na óiaró rin agus réiróis pí rúiréar bíó agus tóis óó. Nuair a o'ic ré agus o'ól re a fáit tús pí léir irteaó i reómpa uaigneac é. Cuir pí šlar ar an vojar agus o'fás annrin é.

Réiróis ré rúiréar oo na tpiúir veap-

Du ceap óá sac šaóvilgeoir i muaité

Áta Cliat san aon arán oo ceannac

ac

Aran

ui

Cinneide

an t-arán is fearr óá n-deantár.

124 so tóí 131 SRÁIO PARNELL

agus

DACS NAOMH PÁORAIS,

baile áta cliat.

Sután—3141.

TUSAIO DÚR SCUIO ÁRACAIS DO'N

cumann šaóvealac is fearr

an cumann idernac insiúrla

teó.

i n-ašaró tóiteáin agus coitcínne.

Priom-Oifis—48 7 49 SRÁIO AN DÁMA,

át cliat.

ná polasaite is iomláine le fašáil.

An máit leat £5,000,000 a coimneál in éirinn?

Deirp šaóvil na héireann an capn móir rin áirigó sac bliam oo Seán Dúiré i ngeall ar áirigseatáir upatáir, ar loršat, ar tóinóiré agus ar šaóšal Daome, agus caillúnt ceap o'éirinn íreao £80 ar sac £100 ve rin.

an šaóveal-comluact tairte um

URRADAS NAISIUNTA, TEORANTA
The Irish National Assurance Coy., Limited

ARDOIFIG—30 FAITHCHE AN
CHOLAISTE, ATH CLIATH

Stonča an mhálóilóis i nšáillim

DRÓŠA ŠAÓVEALACA.

SAC RUO AR FEÓBAS.

"Fáinne an lae."

Páiréar oirigseamail Connpat na šaóvilge. Má' šaóveat tú, ceannuig agus léis sac reactmáin é.

ŠIONTAS: (le n-íoc ríon ré)

Bliam ... 10/10.
leat-bliam ... 5/5.
ráite ... 2/9.

leatanaó oo macaib léiginn ann sac reactmáin. Téapmaí rpeirialta oo éraóaca, Coláirí, Šconleanna.

an baimisteoir,

25, Ceapnós Parnell,
át cliat.

